

De unges afstand til ungdomsuddannelse

Af Lasse Vej Toft, lvt@kl.dk

Dato: 14. september 2020

Sags ID: SAG-2016-02488
Dok. ID: 2918790

E-mail: LVT@kl.dk
Direkte: 3370 3512

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Formålet med dette analysenotat er opgøre, hvor langt de unge i folkeskolen har til deres efterfølgende ungdomsuddannelse

Analysens hovedkonklusioner

- Unge har i gennemsnit 15 km mellem deres folkeskole og deres valgte ungdomsuddannelse.
- Unge på erhvervsuddannelserne har ca. dobbelt så langt til uddannelse (22 km grundforløb, 27 km hovedforløb), som de unge på de gymnasiale uddannelser (12 km).
- Knap to tredjedele (63 pct.) af de unge på de gymnasiale uddannelser har under 10 km's afstand. På EUD er andelen med under 10 km's afstand hhv. 37 pct. på grundforløbene og 32 pct. på hovedforløbene.
- 11 pct. af de unge på EUD-hovedforløb har mindst 50 km til uddannelse, mens tilsvarende gælder 7 pct. på EUD-grundforløb og 2 pct. på de gymnasiale uddannelser.
- Der er væsentlige forskelle på afstandene til uddannelse i de forskellige kommuner. Ift. EUD-grundforløb har de unge fra 6 kommuner i gennemsnit mere end 40 km's afstand, mens unge i 15 kommuner har mere end 40 km's afstand, når det gælder EUD-hovedforløb. Ift. de gymnasiale uddannelser, er afstanden i de fleste kommuner relativt korte. I én kommune (Odsherred) er gennemsnits afstanden dog lige over 25 kilometer. Yderligere 7 kommuner har gennemsnitlige afstande på mellem 20 og 25 km.

Metode og data

I dette analysenotat tages udgangspunkt i de unge, som gik i folkeskolens 9. klasse primo maj 2017. Det er herefter undersøgt, om de unge er påbegyndt en ungdomsuddannelse i perioden frem til ultimo september 2019. Der er indsamlet data om de unges første ungdomsuddannelse, både samlet set og inden for de tre overordnede kategorier: gymnasiale uddannelser, erhvervsfaglige grundforløb og erhvervsfaglige hovedforløb. Hvis en ung f.eks. har skiftet hovedforløb er alene det første forløb medtalt i analysen.

Vejafstanden mellem folkeskole og uddannelsesinstitution er opgjort ved hjælp af opslag på KRAK. Og denne afstand anvendes, som en tilnærmelse til den enkelte unges faktiske afstand til uddannelse. Det bemærkes, at metoden dels er upræcis i den forstand, at ikke alle – dog de fleste – bor tæt på deres folkeskole. Dels tages der ikke hensyn til, om den uge er flyttet enten i forbindelse med uddannelsesvalget eller af anden årsag. Og endelig er der ikke taget højde for, at en række især erhvervsuddannelser er tilrettelagt efter, at eleverne bor på skolen i periode med undervisning, hvorfor transportafstanden har en anden karakter for disse uddannelser. Det bemærkes, at tilgangen er inspireret af en tilsvarende metode anvendt af DEA¹. Det bemærkes ligeledes, at det er afstanden til de uddannelser de unge er startet på og ikke fx de uddannelser som de unge har kortest til.

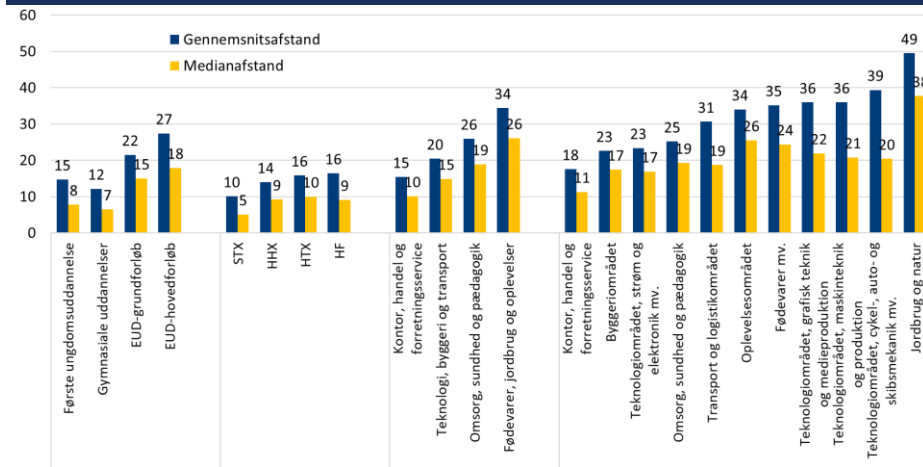
Fanø, Læsø, Ærø og Samsø er udeladt af opgørelserne idet, der ikke er fundet en rimelig måde at tage højde for sejlads. Ift. Bornholm er alene uddannelse taget inden for kommunen medtaget af samme årsag.

Resultater

I gennemsnit har unge folkeskoleelever 15 km til deres først valgte ungdomsuddannelse. Dette gennemsnit dækker dog over, at de unge på erhvervsuddannelserne i gennemsnit har ca. dobbelt så langt til uddannelse, som de unge på de gymnasiale uddannelser. Vejafstanden fra de unges folkeskole til valgte ungdomsuddannelse er i gennemsnit 12 km til gymnasiale uddannelser mod 22 km og 27 km til erhvervsuddannelsernes (EUD) hhv. grundforløb og hovedforløb.

I større detalje er gennemsnitsafstanden kortest til STX (10 km), mens de øvrige gymnasiale uddannelser har 14-16 km afstand i gennemsnit. Variationen er større inden for erhvervsuddannelserne. På grundforløbene er afstanden mere end dobbelt så lang (34 km) til uddannelser inden for fødevarer/jordbrug/oplevelser end indenfor kontor/handel mv. (15 km). På hovedforløbene er forskellene endnu større med kontor- og byggeriområdet med korteste afstande (hhv. 18 km, 23 km), mens jordbrug og dele af teknologiområdet har de længste afstande (hhv. 49 km og 36-39 km).

¹ DEA (2019): "Sammenhængen mellem afstand og unges valg og gennemførelse af ungdomsuddannelser" https://dea.nu/sites/dea.nu/files/afstand_og_ungdomsudd_2.pdf

1: Gennemsnitlig vejafstand fra folkeskole til ungdomsuddannelse

Note: Vejafstand fra folkeskole til efterfølgende ungdomsuddannelse for elever, som gik i 9. klasse i maj 2017. Kun uddannelsesretninger med mindst 100 elever blandt disse unge er medtaget i grafen.
 Kilde: Egne beregninger pba. Danmarks Statistiks registre.

Dato: 14. september 2020

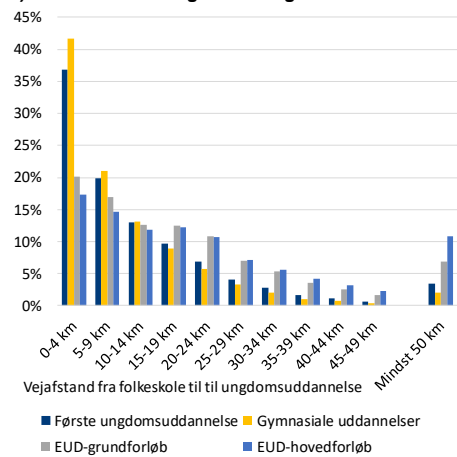
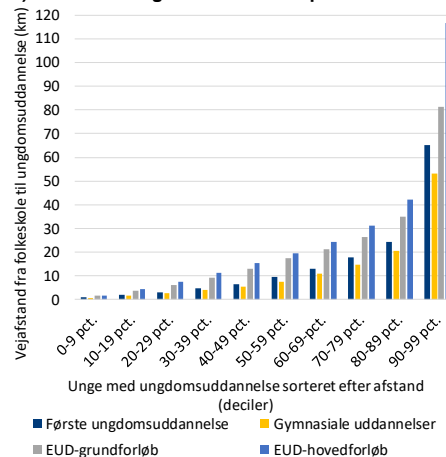
 Sags ID: SAG-2016-02488
 Dok. ID: 2918790

 E-mail: LVT@kl.dk
 Direkte: 3370 3512

 Weidekampsgade 10
 Postboks 3370
 2300 København S

 www.kl.dk
 Side 3 af 4

De gennemsnitlige afstande dækker over stor variation. Knap to tredjedele (63 pct.) af de unge på de gymnasiale har under 10 km, mens tilsvarende kun gælder ca. hver tredje på EUD (hvv. grundforløb 37 pct. og hovedforløb 32 pct.). I den anden ende af spekteret har 11 pct. af de unge på EUD-hovedforløb mindst 50 km til uddannelse, mens tilsvarende gælder 7 pct. på EUD-grundforløb og 2 pct. på de gymnasiale uddannelser.

2: Vejafstand fra folkeskole til ungdomsuddannelse
A) Andelen af de unge med en given afstand

B) Gennemsnitlig afstand – decilopdelt

Note: Vejafstand fra folkeskole til efterfølgende ungdomsuddannelse for elever som gik i 9. klasse i maj 2017.
 Kilde: Egne beregninger pba. www.krak.dk og Danmarks Statistiks registre.

Der er væsentlige forskelle på afstandene til uddannelser i de forskellige kommuner. I forhold til de gymnasiale uddannelser, er afstanden i de fleste kommuner dog relativt korte. I 22 kommuner (heraf en del i hovedstadsområdet) er den gennemsnitlige afstand på under 10 km, og i yderligere 40 kommuner er gennemsnittet mellem 10 og 15 km. I én kommune (Odsherred) er afstanden lige over 25 kilometer i gennemsnit. Yderligere 7 kommuner har mellem 20 og 25 km.

Der er langt større forskelle på afstandene mellem folkeskole og EUD. Især når det gælder EUD-Hovedforløb, mens også når det gælder EUD-grundforløb. Ift. hovedforløbene har 6 kommuner i gennemsnit mere end 40 km's afstand, mens det i forhold til hovedforløb er 15 kommuner, hvor de unge i gennemsnit har mere end 40 km.

Dato: 14. september 2020

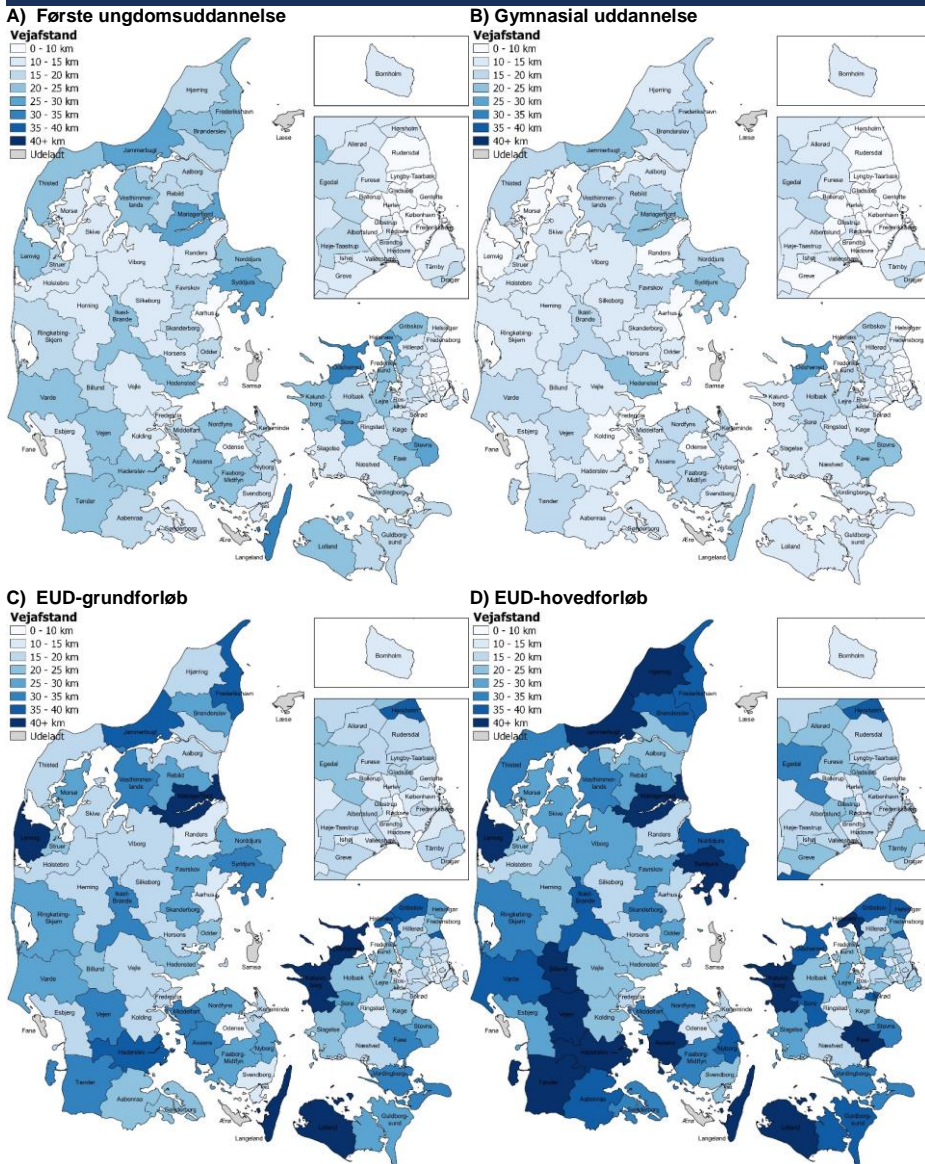
Sags ID: SAG-2016-02488
Dok. ID: 2918790

E-mail: LVT@kl.dk
Direkte: 3370 3512

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

3: Gennemsnitlig vejafstand fra folkeskole til ungdomsuddannelse fordelt efter kommune

Note: Vejafstand fra folkeskole til efterfølgende ungdomsuddannelse for elever, som gik i 9. klasse i maj 2017.

Kilde: Egne beregninger pba. www.krak.dk og Danmarks Statistiks registre.